

KÓRHÁZBÓL SULIBA

Kézikönyv pedagógusoknak és szülőknek
a tartósan beteg gyermekek oktatásáról

Ronald McDonald
House Charities®
Australia

KórházSuli

TRANSZPLANTÁCIÓ

Kórházból suliba

Ezt a kiadványt az ausztráliai Ronald McDonald Gyermeksegély Alapítvány kuratóriuma hívta életre. Az RMHC és a KórházSuli Alapítvány szakembereinek a súlyos betegségekkel élő gyermekek egészségének és jóllétének javítása iránti elköteleződéséből született meg ez a magyarországi viszonyokra átültetett változat. Bízunk benne, hogy a benne szereplő információk hasznos támogatást nyújtanak a pedagógusoknak és a szülőknek abban, hogy aktívan, hozzáértő módon, a gyógykezelésekhez és az aktuális egészségügyi állapothoz igazodva tudják segíteni a betegség alatti folyamatos tanulást, a közösségben tartást és a vissza-illeszkedést, vagyis a teljes oktatási rehabilitációs folyamatot.

Köszönettel tartozunk:

- az RMHC munkatársainak, hogy engedélyezték a magyar nyelvű változat létrejöttét;
- a Szabadúszó Fordítók, Tolmácsok Egyesületének a kimagasló színvonalú fordításért;
- dr. Gergely Anitának, az MRE Bethesda Gyermekkórház Aneszteziológus és intenzívterápiás főorvosának a szakmai lektorálásért;
- végezetül, a KórházSuli Alapítvány által támogatott gyermekeknek és családoknak, akik inspirálnak minket tűrőképességükkel és állhatatosságukkal a súlyos betegségek mindennapos kihívásaival való küzdelmükben.

TÓTHNÉ ALMÁSSY MONIKA
KórházSuli igazgató

Az összes információ, amit a füzet tartalmaz, a nyomtatás pillanatában érvényes. Ez a tájékoztató kizárólag iránymutatásként szolgál, és nem célja az orvosi tanácsadás az adott betegek vagy tanulók számára. Ez a kiadvány elektronikus formában érhető el. Regisztráció után ingyenesen letölthető a korhazsuli.hu/dok_regisztracio weboldalról.

Fordítás: Csáti Nikolett, Höhn Darinka, Jarabin Zita, Lázár Kinga, Loboda Éva, Mátrai Dóra, Pósfai Ilona, Sánta Lúcia, Suhajda Enikő, Veres Sára, Vinkovits Mária

Nyelvi lektor: Csurja Csaba

Szakmai lektor: dr. Gergely Anita, Tóthné Almássy Monika, Budai-Tóth Krisztina

A kiadványt gondozta: Márta Krisztina

Grafikai terv, illusztráció, nyomdai előkészítés: Bogár Ágnes

Fotók: Drevényi Anita, Pisch Dávid, Kiss Rebeka, Shutterstock, Pexels, Unsplash

Kiadja: KórházSuli Alapítvány, 1145 Budapest, Mexikói út 59-60., www.korhazsuli.hu

Felelős kiadó: Tóthné Almássy Monika, KórházSuli igazgató
Budapest, 2022. augusztus

ISBN 978-615-6505-00-2

BEVEZETÉS

A Kórházból suliba füzetsorozatot azért készítettük, hogy segítsünk a szülőknek és tanároknak a gyermekek iskolalátogatását és tanulását gátló súlyos betegségek oktatási és egészségügyi hatásának megértésében.

A 16 év alatti gyermekek körülbelül 15%-át érintik hosszú távú betegségek.

Ebben a füzetben olyan stratégiákat, változtatásokat és alkalmazkodási technikákat ismertetünk, amelyek segítségével a szülők és a tanárok megkönnyíthetik a súlyosan beteg gyermekek iskolai visszailleszkedését és javíthatják a tanulási eredményüket. A legtöbb stratégia egyformán alkalmazható több betegségre is, és az osztály összes tanulója nézve egyformán hatékony. A különböző betegségek azonban különféle nem orvosi problémákat eredményeznek, ezért a szemléletmódunk betegségenként eltérő kell legyen.

- A krónikus/akut betegséggel küzdő gyermeknek nemcsak különleges egészségügyi igényei vannak, hanem
  - » fizikai,
  - » oktatási,
  - » pszichológiai,
  - » viselkedési,
  - » szociális/érzelmi nehézségei is.

Ezek a nehézségek a gyermek családját, barátait és ismerőseit ugyanúgy érintik, mint a gyermeket.

- A súlyosan beteg gyermek szülei azt szeretnék, ha gyermekük
  - » folytatná a tanulmányait,
  - » megtartaná a barátait,
  - » új barátokat szerezne,
  - » élvezné a különféle sportos, művészeti és egyéb, tantermen kívüli foglalkozásokat,
  - » álmokat és reményeket szőne a jövőről.

- A legtöbb súlyosan beteg gyermek
  - » normális értelmi képességekkel rendelkezik, és bár kognitív képességei nem sérültek, mégis alulteljesít kortársaival szemben,
  - » írás-olvasási és számolási nehézségekkel küzd az elmulasztott tanórák miatt,
  - » napi szinten tapasztal a tanulási készségét akadályozó tüneteket, mint például hányingert, levertséget és fáradtságot,
  - » a betegség vagy a kezelés miatt fájdalmat érez, amely a koncentrációt és a feladatkövetést akadályozza,
  - » megjelenési problémákkal küzd, például hajhullással, szőrösödéssel, hízással, fogyással, amelyek rosszul hatnak az önbecsülésére,
  - » szeretne a kortársai közé illeszkedni, és nem szeretne különleges vagy szokatlan, furcsa lenni.

- A súlyosan beteg gyermekeknek fontos, hogy
  - » folytassák a tanulást,
  - » fenntartsák a barátságokat és a szociális kapcsolatokat,
  - » hétköznapi életet éljenek, amennyire ezt a betegségük lehetővé teszi,
  - » elfogadják őket az iskolában; az iskolai közösség minden tagjának magatartása és viselkedése fontos a sikeres visszailleszkedés és a tanulás folytatása szempontjából,
  - » legyen lehetőségük ugyanazokra a tevékenységekre, mint a barátaiknak,
  - » lehetőséget kapjanak az intellektuális, szociális, fizikai, érzelmi és szellemi fejlődésre a képességeik szerint.

**Az iskolába járás a gyermek munkája,
amely segítségével jobban megismerheti önmagát.**

TRANSZPLANTÁCIÓ

Az elmúlt évtizedek orvostechnológiai fejlődésének hála most transzplantációk széles skálája biztosított a gyermekek számára is, amelyek jórészt sikeres beavatkozások. Leggyakrabban májat, vesét, szívet, tüdőt, hasnyálmirigyet, szaruhártyát, szívbillentyűt, őssejtet és csontvelőt ültetnek át.

Áttekintés

Az átültetett szervek mind elhunyt, mind élő donortól származhatnak. Élő donor elsősorban a beteg közeli rokona lehet. Számos transzplantáció hosszú távon jó prognózist jelent a beteg számára, azonban kevésbé súlyos és súlyos mellékhatások is felmerülhetnek velük együtt.

Az átültetés elvégzésekor a legfontosabb, hogy a transzplantáción átesett gyermek túlélési esélyeit maximalizálják és javítsák az életminőségét.

Lehetséges, hogy egy gyermeknek **csontvelő-átültetés**en kell átesnie különféle rossz- és jóindulatú betegségek kezelése érdekében. Ezek közé tartozik a leukémia, a limfóma, a súlyos aplasztikus vérszegénység és a vérlemezke (véralvadási) rendellenesség. A transzplantáció a gyermek szervezetében a beteg vagy a kezelések által károsított csontvelőt pótolja.

A **szívátültetés**re szoruló csecsemőnek vagy kisgyermeknek lehet:

- születése óta fennálló komplex veleszületett szívbetegsége,
- kardiomiopátiája, amely során a szívkamra kitágul, fala elvékonyodik, így pumpafunkciója csökken, és képtelen hatékonyan vért továbbítani.

A sikeres **veseátültetés**en átesett gyermek életminősége javul, mivel nem kell többé dialízisre (vesepótló kezelésre) járnia.

Vannak a transzplantáció fogadására orvosi szempontból alkalmatlan betegek. Az alkalmas gyermekek esetében viszont hosszú a várakozási idő, mire megfelelő donort találnak. Néhány gyermeknek egynél több transzplantáción is át kell esnie élete során, mivel nem minden transzplantáció sikeres.

Kezelés

Mielőtt egy gyermek átesne a csontvelőátültetésen, nagy dózisú kemoterápiát, ritkán teljes testet érintő besugárzást kap. Ha szervátültetésre kerül sor, különféle műtét előtti kezelések is szükségesek.

Az akut kilökődés szinte az összes transzplantáció után komoly problémát jelent. Immunszuppresszív gyógyszerekkel igyekeznek ezt megelőzni, azonban ezeknek jelentős és súlyos mellékhatásuk, hogy legyengül miattuk az immunrendszer. A fertőzés

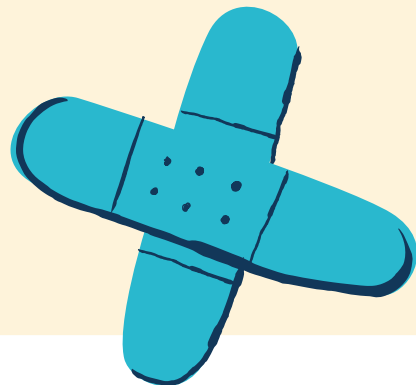
kockázatának csökkentése érdekében fontos, hogy a gyermek a transzplantációt követően akár 100 napig elszigetelt közegben legyen. A fertőzések és a kilökődés ellen alkalmazott gyógyszerek hatása hosszabb ideig is tarthat.

A szigorú orvosi ellenőrzés és az orvosi konzultációk miatt a gyermek sokat hiányozhat az iskolából.

Transzplantáció után a leggyakoribb probléma a kilökődés. Annak érdekében, hogy kordában tartsák ezt a mellékhatást, a betegnek egy életen át immunszuppresszív gyógyszereket kell szednie.

Nehézségek

- A gyermek úgy érzi, hogy függ a felnőttektől, akik helyette hoznak döntéseket, míg társai azt tanulják, hogy függetlenedjenek.
- A testén transzplantáció után megjelenő fizikai változásoktól feszélyezett lehet.
- Előfordulhat, hogy egy transzplantáción átesett gyermek nem képes részt venni minden fizikai tevékenységben.
- A gyógyszerek és kezelések lehetséges fizikai mellékhatásai:
  - sárgaság
  - folyadék-visszatartás és súlygyarapodás
  - növekedésben bekövetkezett változások
  - hasmenés és hányás
  - étvágytalanság
  - szájnyalkahártyán fekélyek
  - vastag szőrszálak megjelenése az arcon, a törzsön és a végtagokon, ahol előtte nem volt szőrzet
  - bakteriális, gombás vagy vírusos fertőzések nagyobb valószínűségű megjelenése, mivel a gyermek immunrendszere gyengébb az immunszuppresszív gyógyszerek miatt
  - fáradtság és letargikusság
  - a gyermeket távol kell tartani minden fertőző betegségben szenvedő társától, például bárányhimlős gyermekektől
  - rendszeres vérvizsgálatok szükségessége vérképének ellenőrzéséhez
  - a szokásosnál több zúzódás vagy vérzés megjelenése

Információ a szülőknek

- Tájékoztassa az iskolát a gyermek gyógyulásának fejleményeiről.
- Javasolja a pedagógusnak, hogy egy szakember ismeretterjesztő órát tartson az osztálytársaknak gyermeke betegségéről.
- Egyeztessen az iskolával az orvosi vizsgálatok legjobb időzítéséről, hogy a lehető legkevésbé akadályozzák a tanulást.
- Vezessen naplót, naptárt és mappákat, amelyek gyermeke előrehaladását tartalmazzák, és jegyezzen fel minden fontos orvosi információt.

- Vegye tudomásul, hogy a transzplantáción átesett beteget érintő érzelmi és pszichológiai stressz hatással lehet a család minden tagjára, különösen a testvérekre.
- Bátorítsa gyermekét, hogy vegyen részt különböző otthoni vagy iskolai társas programokon, ha ez a szakemberek szerint is lehetséges.

Információ az iskolának és az osztályfőnöknek

- Egészségügyi szakember bevonásával szervezzen ismeretterjesztő órát az osztálytársaknak és az érintett pedagógusoknak a betegségről.
- A szülő által adott engedély birtokában tájékoztassa a tanárokat és a diákokat is az esetleges fizikai és viselkedésbeli változásokról.
- Biztosítson helyet a tanulónak, ahol iskolaidőben is pihenhet.
- Fogadja el, hogy a tanuló sokkal hamarabb elfáradhat. Lehetséges, hogy a gyermeknek a táskák és felszerelések cipeléséhez segítségre lesz szüksége az iskolában.
- Előfordulhat, hogy a tanuló részidőben tér vissza az iskolába, ilyenkor jobb, ha inkább a délelőtti időszakot választja, mint a délutánt.
- Ha lehetséges, gondoskodjon arról, hogy a tanuló állandó hőmérsékletű és páratartalmú környezetben legyen.
- Ne ültesse a transzplantáción átesett tanulót olyan gyermek mellé, aki megfázott vagy köhög, nem érzi jól magát.
- Kísérje figyelemmel és a tantervnek megfelelően módosítsa a fizikai tevékenységeket és feladatokat.
- Gondoskodjon arról, hogy a gyermek (különösen veseátültetés után) sok folyadékot igyon a kiszáradás ellen, legfőképp a forró napokon.

- Ügyelni kell a fertőzések elkerülésére. Oda kell figyelni például a kézmosásra, az antibakteriális fertőtlenítők használatára stb.
- Vegye figyelembe, hogy a tanuló és családja feszültebb a folyamatban lévő kezeléseket, a pénzügyi megterhelés, az utazással és szállással kapcsolatos problémák, illetve a családi nehézségek, például testvéri és házastársi konfliktusok következtében.
- Figyelje meg, hogy nem jelentkeznek-e a depresszió tünetei és szükség esetén irányítsa a diákot az iskolai pszichológushoz.

A kilökődés megakadályozására szedett szteroidok befolyásolhatják a tanuló megjelenését. Megduzzadhat a nyak, a has és/vagy a test egyéb területei. Emiatt társai piszkálhatják.

ÁLTALÁNOS TUDNIVALÓK

Problémák, melyek hatással vannak egy krónikus vagy súlyos betegségben szenvedő gyermekre

- A kórházi ápolás és az iskolai hiányzás miatt nehezebb a barátságok és a közösségi hálózat fenntartása.
- Szégyenérzet a műtéti sebek miatt.
- Fáradtság és igény a gyakori pihenésre.
- Rendszeres gyógyszeres kezelés.
- A kontakt sportok hanyagolása – a gyermek orvosi adhatnak tanácsot azzal kapcsolatban, hogy a gyermek milyen fizikai tevékenységet végezhet.
- Mivel a gyermekeken kívülről nem látszik, hogy krónikus betegségben szenved, ezért ezt más gyermekek és felnőttek nehezen érthetik meg.
- Aluszékonyság; ha a gyermek nem alszik éjjel, nehezen kel fel időben, hogy beérjen az iskolába.

Információ a szülőknek vagy gondviselőknek

Gyermekének Ön adhatja a legjobb támogatást. Ön mindenki másnál jobban ismeri a személyiségét, félelmeit és aggodalmait.

- Mondjon el mindent gyermeke erősségeiről és gyengeségeiről az orvosoknak és oktatóknak, valamint mesélje el, hogy mit tudott és mit nem tudott megtenni gyermeke a betegsége előtt.
- Mindig legyen őszinte gyermekével, és válaszoljon korának megfelelően a betegséggel kapcsolatos kérdéseire.
- Csatlakozzon olyan szervezett támogató csoportokhoz, akik az Önéhez hasonló tapasztalatokkal rendelkeznek. Ezek a csoportok értékes tanácsokat adhatnak és támogatást is nyújthatnak.
- Beszélje meg az iskola vezetőségével gyermeke időszakos visszatérését az iskolába, hogy alkalmazkodhasson a fizikai és szellemi elvárásokhoz.
- Kérdezze meg, milyen kommunikációs lehetőségekkel élhet (pl. osztálytárs vagy e-mailezés) annak érdekében, hogy gyermeke hiányzáskor is megkapja az értesítéseket és általános iskolai információkat.
- Ne feledje, hogy az iskola felé – az intézmény által meghatározott módon és formában – Önnek jeleznie kell kérését és egyben megadni a hozzájárulását, hogy a tanárok gyermekének gyógyszert adhassanak be. Tájékozódjon az adott köznevelési intézményben a szükséges tennivalókról.
- Legyen naprakész feljegyzése gyermeke kórtörténetéről, fejlődésének mérföldköveiről és oktatási eredményeiről.
- Tájékoztassa az iskolát és a tanárokat, ha gyermeke gyógyszert vált, vagy növelik/csökkentik a gyógyszeradagját.

Minden tanév kezdetén győződjön meg arról, hogy az iskola megosztotta a szükséges információkat az új tanárokkal. Ne feltételezze, hogy az új tanárok ismerik gyermeke állapotát.

- Ösztönözze gyermekét olyan hobbik és szabadidős tevékenységek elkezdésére, amelyeket a kórházi vagy otthoni gyógyulás időszakában is folytathat.
- Beszélgessen nyitottan és rendszeresen gyermeke osztályfőnökével.

- Legyen tisztában gyermeke testvéreinek az igényeivel is. Lehetséges, hogy nehezen értik meg, mi történt testvérükkel a betegség egyes szakaszaiban. Győződjön meg arról, hogy gyermekei életkoruknak megfelelő információt kapnak a betegséggel kapcsolatban.
- Tartsa a kapcsolatot e-mailben, telefonon vagy látogatások során gyermeke barátaival, és mondja el nekik is, hogyan tudnak segíteni barátjuknak.
- Beszéljen az iskola vezetésével és járjon utána, milyen támogatási szolgáltatások érhetők el a megyében vagy a környéken.

Beszélje meg az iskolával, hogy gyermeke jogosult-e valamilyen kedvezmény igénylésére vizsgák és számonkérés során.

- Súlyos és/vagy krónikus betegségben szenvedő gyermekek speciális eljárást, kedvezményt kérhetnek vizsgázáskor vagy hivatalos értékeléskor. Ez különösen akkor fontos, ha gyermekének iskolán kívüli, vagy központi vizsgákat kell letennie.
- Bátorítsa gyermekét az olvasásra, mialatt a kórházban tartózkodik, és adjon neki különféle könyveket.
- Gyermeke számolási készségeinek fejlesztése érdekében játsszon vele egyszerű matematikai játékokat.
- Szervezze meg (az iskolával), hogy gyermeke otthoni pihenése alatt, amikor csak lehetséges, csatlakozhasson az iskolai tevékenységekhez. Például kihangosított telefonnal, vagy online módszerekkel egyszerűen és költséghatékonyan hallgathatja az osztálytermi tevékenységeket.

- Segítsen gyermekének az iskolába való visszatérésben, ha lehetséges már a kezelések ideje alatt, hogy fenntarthassa tanulmányait és kapcsolatait.
- Húzza meg továbbra is a határokat, hiszen az, hogy beteg a gyermek, nem azt jelenti, hogy rosszul viselkedhet és „mindent megúszhat”.
- Nevetéssel és humorral segítsen eloszlatni a gyermeke kezelése során felmerülő nehéz, feszült vagy lobbánékony helyzeteket.
- Kérjen parkolási igazolványt az illetékes közúti hatóságtól – ez könnyebb teszi gyermeke szállítását az orvosi megbeszélésekre, terápiás ülésekre, iskolába és egyéb utazásokra.
- Hasznos lehet fényképeket készíteni gyermekével a betegség ideje alatt is, különösen akkor, ha a gyógyulás egyik mérföldkővét érte el. A gyermekek néha szeretik elővenni a régi képeket, és megvitatni mi történt velük és mit értek el.

Tegyen róla, hogy gyermeke egy következetes napi rutint kövessen. A kézzelfogható napirend, tervező vagy bármely más szervezéshez hasznos eszköz használata segíthet a napi feladatok teljesítésében.

Információ az iskolának és az osztályfőnöknek

- Hozzon létre egy tanulást segítő csoportot, és hívja meg a legfontosabb érintetteket.
- Értesítse a segítő csoportokat minden jelentős, a szociális, érzelmi és elméleti tanulást érintő változásról vagy problémáról.
- A segítő csoportok megbeszélésein elhangzottakat, szülői engedéllyel, meg kell osztani az iskola munkatársaival, ezzel segítve a diák igényeinek megértését.
- A tanuló mobilitásától és mozgáskorlátozottságától függően speciális eszközökre is szükség lehet. Mérje fel az iskolai környezetben szükséges fizikai változtatásokat, szükség lehet például rámpákra az épületek megközelítéséhez, vagy a mellékhelyiségek átalakítására.
- Készítsen tervet kritikus helyzetekre és tájékoztassa a személyzetet, hogy mi a teendő abban az esetben, ha a diák az iskolában vagy egy kiránduláson lesz rosszul.

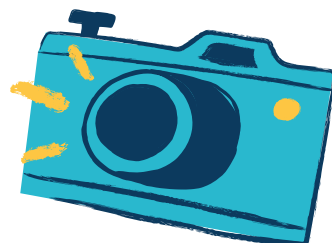
Győződjön meg arról, hogy vészhelyzetben az iskola összes munkatársa tisztában van a diák állapotával a gyermek magánéletét tiszteletben tartva.

- Figyeljen oda, hogy a diákat nem gúnyolják-e a társai a betegség tüneteinek, következményei miatt.
- A diák és a szülők engedélyével beszéljen az osztállyal (ha lehetséges) a diák állapotáról.
- Amennyire lehetséges, biztosítsa az oktatás folytonosságát a tanuló számára a betegség időtartama alatt, és ha van, vegye a fel a kapcsolatot a kórházban dolgozó pedagógussal.
- Tartson fenn rendszeres kommunikációt, ossza meg a tanulóval az osztály tevékenységeit, a fontosabb iskolai híreket és jövőbeni eseményeket, hogy a diák tudja, mi történik az iskolában.
- Tegye lehetővé, hogy a diák kezdetben csak fél napra vagy rövidebb időre térjen vissza az iskolába, ha a kezelőorvosai ezt javasolják.
- Megfigyelés és folyamatos értékelés alapján határozza meg azokat a fő és speciális nehézségeket, amelyeket a diák az iskolába való visszatéréskor tapasztalhat.
- Beszéljen a családdal, amikor a gyerek jól teljesít az iskolában, és segítse őket tanácsokkal és javaslatokkal, amikor nehézségekbe vagy problémákba ütközik.
- A lehetőségekhez mérten az összes munkatársnak segítenie kell a diák önállóságát. Támogassák az önállóságot és a függetlenséget a diák betegségéből adódó korlátoknak megfelelően.
- Bánjanak ugyanúgy a diákkal, mint az osztály többi tagjával, és biztosítsák, hogy amennyiben a betegsége lehetővé teszi, minél több iskolai programon részt vegyen.
- Érdeklődjön az illetékes állami oktatási hivatalnál, hogy a diák milyen „különleges elbírálásra” jogosult az értékelések és vizsgák során. Súlyos és/vagy krónikus betegségben szenvedő gyermekek speciális eljárást kérhetnek vizsgázáskor vagy hivatalos értékelés elvégzésekor.
- Rögzítse az iskolai hiányzásokat, hogy támogató dokumentumként benyújthassa, amikor értékelés- és/vagy vizsgakedvezményekre pályázik belső értékelések és külső állami tesztek esetében.

Vonja be az osztályt a tervezésbe, és együtt szervezzék meg egy állandó és folyamatos kapcsolattartást a diákkal. Például tervezzenek, írjanak és rajzoljanak üdvözlőlapokat, e-maileket, posztereket, készítsenek kisfilmeket, és rendszeresen küldjék el az osztálytársuknak.

- Ha szükséges, módosítsa a tantervet és a kiadott feladatok mennyiségét úgy, hogy ne veszélyeztesse a diák fejlődésében fontos tanulási mérföldköveket.
- Minden feladatlapnak és kiosztott anyagnak egyszerűnek, jól érthetőnek kell lennie, és megjelenésében hasonlítania kell ahhoz, amelyet az összes többi tanuló kap.
- Szükség esetén biztosítson a diáknak több időt a feladatok elvégzésére, és ossza fel a leckéket könnyebben kezelhető részekre.

Ha a diák nem tud részt venni az iskolai sporteseményeken, próbálja meg más módon bevonni őt, lehet például bíró, fotós stb.

- Mivel a diáknak problémát okozhat a mozgás a nehéz táskákkal és könyvekkel az osztályterem között, szükség lehet egy társrendszer létrehozására, amivel a diák segítséget kaphat azokban a feladatokban, amelyeket egyedül nehezen tud megoldani.
- Bátorítsa a diákot a rendszeres folyadékbevitelre, és engedélyezze a vízfogyasztást az órákon.
- Biztosítson egy helyet az osztályteremben vagy valahol az iskolában, ahol a diák szükség esetén pihenhet vagy lefeküdhet, ha fáradt vagy kimerült – egy babzsákfotel, néhány párna sokat segíthet.

- Az egészségügyi állapota és/vagy a kezelések miatt időnként a diáknak nehezebbé eshet a koncentráció, az információk megjegyzése és az utasítások végrehajtása. Figyeljen folyamatosan ezekre a nehézségekre, és szükség esetén változtasson a tanulási módszereken és a feladatokon, beszéljen erről a diákkal és/vagy a szülőkkel is.
- Biztosítsa, hogy a diák biztonságban érezze magát az iskolában, fizikailag és emocionálisan is, és hogy elfogadja őt az iskolai közösség.
- Bátorítsa a diákokat elérhető és megvalósítható tanulmányi és szociális célok kitűzésére.
- Szorgalmazza a diák részvételét a közösségi eseményeken, és biztosítson lehetőséget a diákok közötti interakcióra, különösképpen akkor, amikor a tanulókat a szervezésbe is be tudják vonni.
- Legyen tisztában azzal, hogy az iskolai hiányzások és a kórházi tartózkodás eredményeként a diák esetleg nehezen szerez és tart meg iskolai barátokat.
- Figyeljen a tanulóra, amikor bármilyen fizikai aktivitást végez, és bizonyosodjon meg arról, hogy nem fárad el túlságosan.
- Az iskolai sportesemények előtt tisztázza, hogy a diák részt vehet-e a programon, és ha igen, milyen mértékben.
- Bizonyosodjon meg arról, hogy rendszeresen értesítik az oktatókat a diák állapotában vagy kezelésében történt változásokról, és azok esetleges hatásairól.

Biztosítsa, hogy a diák pótolhassa a lemaradását, a tananyagok legyenek elérhetők számára elektronikus vagy nyomtatott formában.

- Szorgalmazni kell a rendszeres, informális kapcsolattartást a diák szüleivel, meg kell hallgatni aggodalmaikat, különösen az iskolai kirándulásokkal kapcsolatban.
- Ha a diáknak vannak testvérei, akik ugyanabba az iskolába járnak, a dolgozóknak tisztában kell lenniük az ő lelki szükségleteikkel is, és támogatniuk kell őket ilyenkor.

A mentők segélyhívó száma a

foto: © KórházSuli Alapítvány

ÉLETVEZETÉSI KÉSZSÉGEK

Áttekintés

Az életvezetési készségek egy általános fogalom, amely magában foglalja a gondolatok, érzelmek és cselekedetek tudatos irányításához szükséges folyamatokat. Az életvezetési készségek olyan egymással összefüggő képességek, amelyek központi szerepet töltenek be egy gyerek mindennapi életében és a szándékos, céltudatos, problémamegoldó magatartás alapját képezik. Olyan tevékenységek tartoznak bele, mint a tervezés, a rendszerezés, a munkamemória használata, az öntudatosság, az önszabályozás és a kezdeményezés.

Az életvezetési készségek kifejezetten fontosak az osztályteremben, ahol olyan sokat tanulnak. Számos betegségen átesett gyermek nehézségeket tapasztalhat az életvezetési készségekben. Pedig ezek kifejezetten fontosak a középiskolában, ahol a tanuló olyan bonyolultabb feladatokkal szembesül, amelyek magukban foglalják az információ koordinálását, integrálását, elemzését és szintézisét.

Az életvezetési készségek hiányosságai iskolai hiányosságokhoz vezethetnek. Az életvezetési készségek nehézségeit tapasztaló gyermek vagy fiatal felnőtt jellemzően viselkedési problémákkal is küzd, ahogy próbál a képességeivel érvényesülni. Előfordulhat, hogy az olyan életvezetési készségeket, mint a rendszerezés, a következtetés és az időbeosztás, külön meg kell tanítani azoknak a gyerekeknek, akik ilyen problémákkal küzdenek.

A következő viselkedési formák egy diáknál az életvezetési készségek hiányosságait jelezhetik:

- nehezen értelmesez elvont fogalmakat pl. a diák nem tud a valóságból átlépni a szimbolikus világba
- nehezen tervez és kezdeményez, pl. nehezen kezd el egy feladatot vagy tevékenységet
- nehézséget okoz az órarend, illetve az osztályterem és tanárok változásának követése
- nehéz gördülékenyen beszélnie, nem tud egy gondolatmenetet követni
- nem tud gondolkodásmódot váltani, például dönteni egy feladat elvégzéséről, egy ideig a feladatra koncentrálni, majd dönteni egy másik feladat elkezdéséről
- nehezen dolgozza fel, tárolja és adja vissza az információt, pl. a fejszámolás közben a $2+3+8$ összeadásához fejben kell tartani a számokat a válaszadáshoz
- problémát jelentenek a finommotoros mozgást igénylő feladatok (a finommotoros készségek jobban érintettek, mint a nagymotoros mozgások)

- nehezen tudja megállapítani a cselekedetek illendőségét és mások általi „fegyelmzésre” szorul
- nem tudja összekötni a múltbeli cselekedeteket a következményeikkel, nincs tisztában vele, vagy tagadja, hogy a viselkedése problémát okoz
- helytelen szociális viselkedés

Az életvezetési készségekhez kapcsolódó kompetenciák:

- mentális rugalmasság és a figyelem fenntartása
- jó hozzáállás kialakítása és fenntartása
- kezdeményező magatartás/eredményesség
- tervezés
- prioritások kezelése és időbeosztás
- önellenőrzés
- elvont érvelés/fogalom kialakítása
- lobbanékony/uralkodó reakciók gátlása
- szabálykövetés

Nehéz lehet azonosítani azokat a területeket, ahol egy gyermek vagy fiatal felnőtt az életvezetési készségek hiányosságai miatt problémákat tapasztal. Léteznek olyan értékelési módszerek, melyekkel egy nevelési tanácsadó vagy pszichológus azonosítani tudja azokat a területeket, ahol a gyermek vagy fiatal felnőtt további segítségre szorul.

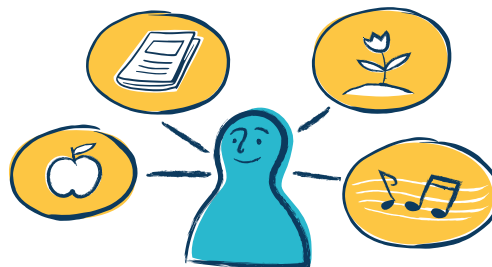
Ahogy a gyermek fejlődik és egyre idősebb lesz, az életvezetési készségek egyre fontosabb, központi szerepet töltenek be az elért iskolai eredményeiben.

Információ az iskolának és az osztályfőnöknek

A tanárok igyekezzenek a tanulási folyamatot látványossá és kézzelfoghatóvá tenni az életvezetési készségek hiányosságaival, illetve krónikus vagy akut betegséggel küzdő gyermekek számára. Néhány egyszerű, praktikus stratégia, amely jól alkalmazható az iskolában életvezetési készségek hiányosságaival küzdő diákoknál:

- Tegye egyértelművé a lépéseket egy sablon segítségével, amelyet a tanuló követhet.
- Biztosítson a diáknak kinyomtatott jegyzeteket a tananyagból.
- Bontsa le a feladatokat kisebb, jól követhető lépésekre (darabolás).
- A szabályok túltanulásával segítse azok automatikussá válását, pl. „a szavak végén legtöbbször rövid az i”.
- Készítsen listát az egyes lépésekkel vagy elemekkel, ahol a tanuló sorban haladva kipipálhatja az elvégzett feladatokat.
- Szóbeli és írott figyelmeztetésekkel emlékeztesse a tanulót arra, hogy éppen mit kell csinálnia.
- Írjon személyre szabott kártyákat, amelyek a diák asztalára helyezve emlékeztetik arra, hogy végezzen önellenőrzést, vagy változtasson a magatartásán. Például:
  - » kövesd az utasításokat
  - » szép munka
  - » jelentkezz
  - » figyelj
  - » ülj nyugodtan és maradj a helyeden
- Tanítsa meg a diákot arra, hogy feltegye magának a kérdést: „Mit kellene most csinálnom? Azt csinálom? Ezután mit kell majd csinálnom?”
- Írja fel az iskolai szabályokat egy feltűnő helyre, és rendszeresen emlékeztesse a gyermeket a szabályok betartására.

Használjon grafikus rendszerezést, például gondolattérképet, amely vizuális emlékeztetőként szolgál, és segíti a tanuló gondolatainak rendszerezését, különösképpen új témakörök bevezetésénél.

- Interaktív tábla segítségével mutassa be, hogyan írjanak fogalmazásokat vagy beszámolókat, és adjon a tervből egy példányt a diáknak is.
- Legyen a tanulónak egy spirálfüzete, ahova a jegyzetek piszkosát írhatja – egy füzet kevésbé tud elkallódni, mint a lefűzésre váró papírlapok.
- Biztosítson jegyzetelési sablont a tanulónak, amellyel rendszerezheti a fontos információkat és elkülönítheti őket a kevésbé fontos adatoktól.
- Különböző színű post-it jegyzetekkel a tanuló rendszerezheti az ötleteit egy fogalmazáshoz, vagy prioritásuk szerint jelölheti a feladatait.
- A fontos információkat írják ríkító színű post-itekre vagy papírcsíkokra, ezzel segítve azok megjegyzését.

- Az egyes tantárgyakhoz tartozó tankönyveket, munkafüzeteket, füzeteket és mappákat azonos színű borítóval lássák el – pl. az angol lehet fehér, a matematika pedig piros.
- A táblára vagy interaktív táblára az aktuális tantárgynak megfelelő színnel írjon.
- Bátorítsa a diákot, hogy képzelje el a fogalmazás témáját, vagy gondolatban készítsen róla egy képet, mielőtt elkezdi megírni.
- Alkalmazzon memoritereket vagy megjegyzést segítő trükköket, például akrosztichonokat és mozaikszavakat.
- Határozza meg a feladat vagy tevékenység kereteit úgy, hogy a kitöltős tesztekhez megadja a szóképletet.
- Engedje meg, hogy mondatok leírása helyett a tanuló mágneses betűkkel gyakorolja a helyesírást.
- Állítson be egy visszaszámlálót a tanulónak, amin láthatja, hogy mennyi ideje van még befejezni a feladatát.
- Hangjelzésekkel emlékeztetheti azokat a diákokat, akik nehezen tartják fenn a figyelmüket arra, hogy tegyék fel maguknak a kérdést: „A tananyagra figyelek?”
- Egy idősebb gyereket csipogóval, vagy ébresztő funkcióval rendelkező karórával is emlékeztethet egy adott tevékenységre, például arra, hogy be kell vennie a gyógyszerét.
- Csökkentse minimálisra a megszakításokat és zavaró hatásokat, amíg a diák dolgozik.

A legtöbb fenti stratégia minden diák számára hasznos lehet.

MEMORITEREK

AKROSZTICHONOK

**INTERAKTÍV
TÁBLA**

**MÁGNESES
BETŰK**

VISSZASZÁMLÁLÓ

HANGJELZÉS

SZOCIÁLIS KÉSZSÉGEK

Szociális fejlődés

A szociális vagy interperszonális készségek olyan különálló és egyedi viselkedésformákat foglalnak magukban, amelyeket a gyermek azáltal sajátít el, hogy megfigyeli, miként cselekednek, reagálnak és viselkednek egymással más gyermekek és felnőttek.

A szociális fejlődés

- egy olyan folyamat, amely során a gyermek megtanul jó kapcsolatot kiépíteni másokkal, és élvezni az őt körülvevő emberek társaságát,
- magában foglalja azt, ahogy a gyermek osztozik, együttműködik, közös tevékenységet végez és eszmecserét folytat más gyermekekkel és felnőttekkel – a felsoroltak közül egyes készségek a fejlődéshez köthetők, és elsajátításuk időt vesz igénybe.

A szociális fejlődést elősegíti, ha a gyermek

- kapcsolata a szüleiével és a tanítóival biztos alapokon nyugszik,
- jól érzi magát a bőrében,
- van lehetősége arra, hogy játsszon a barátaival és más gyermekekkel.

Számos gyermek anélkül sajátítja el és fejleszti a szociális készségeket, hogy ehhez nyílt beavatkozásra lenne szükség a szülők és a tanítók részéről.

Néhány ilyen szociális készség:

- Hogyan válaszoljon a betegségét – ideértve a kinézetét és akár az általa használt gyógyászati segédeszközt – érintő kérdésekre.
- Hogyan indítson és folytasson le egy beszélgetést.
- Hogyan reagáljon a barátaival és korosztályának más tagjaival kapcsolatos problémákra.
- Hogyan kezelje, ha dühösnek vagy frusztráltnak érzi magát.
- Hogyan tud társadalmilag elfogadhatóan viselkedni az iskolában, a játszótéren vagy egy kiránduláson.
- Hogyan kérjen elnézést vagy forduljon segítségért, amikor beveszi a gyógyszereit, vagy le kell pihennie, mert fáradtnak érzi magát.

Egy krónikus vagy akut betegséggel küzdő gyermeknél az alábbi jelenségek fordulhatnak elő:

- Sajnálja a betegsége miatt elvesztett időt.
- Szorong és bizonytalan a jövőjével kapcsolatban.
- Az átélt betegség, műtét vagy kezelés következtében időre van szüksége ahhoz, hogy újra képes legyen a pszichés alkalmazkodásra.
- Betegsége és kezelése miatt bizonytalannak érezheti a saját helyzetét.
- Időnként megpróbálhatja manipulálni a szüleit és a barátait.
- Hozzáállása számos dologgal kapcsolatban váratlanul megváltozik.

Sok beteg gyermek nehezen alkalmazkodik egészségi állapotához és alacsony önbecsüléssel küzd. Legtöbbjük célja a beilleszkedés, hiszen nem akarnak különbözni társaiktól, és szeretnék elkerülni, hogy csak „rákos” vagy „cisztás fibrózisos” gyerekeként ismerjék őket. A kapcsolattartást lehetőség szerint a kórházban vagy a gyermek otthonában is biztosítani kell, például baráti látogatásokkal. Ha ez nem lehetséges, akkor más kommunikációs csatornákat kell igénybe venni, mint például:

- telefonhívások,
- e-mail,
- szöveges üzenetek,
- közösségi média.

A kapcsolattartás ezen formái nem helyettesíthetik az elvesztett társas élményeket, de segíthetnek a szakadék áthidalásában.

Olyan gyermekek esetében, akiknek sokáig nem volt lehetőségük részt venni a korosztályukra jellemző tevékenységekben, szükségessé válhat, hogy újra nyíltan megmutassák, és világosan megtanítsák nekik a szociális készségeket.

A lelki állóképesség fejlesztése a gyermeknél

Minden gyermeknél elengedhetetlen a reziliencia és a váratlan helyzetek kezeléséhez szükséges egyéb készségek fejlesztése. Egy beteg gyermeknek lelkiileg meg kell erősödnie ahhoz, hogy képes legyen megbirkózni a kezelés során felmerülő hullámvölgyekkel és az ezeket kísérő esetleges egészségügyi, szociális, érzelmi és pszichológiai nehézségekkel.

A lelki állóképesség sikeresebben fejleszthető azoknál a gyermekeknél, akik elhiszik, hogy számítanak, értékesnek tartják magukat, és tisztában vannak azzal, hogy akadnak a környezetükben olyan emberek, akik szeretik, támogatják őket és törődnek velük.

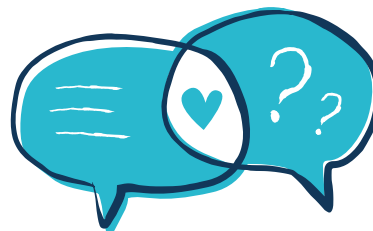
Egy gyermeket meg kell tanítani arra, hogyan vértézheti fel magát érzelmileg, és hogyan kezelje a hozzá intézett – főként kíváncsi emberektől érkező és esetlegesen tapintatlan – kérdéseket.

Rendkívül fontos, hogy a gyermek a lehetőségekhez mérten minél inkább részt vehessen az iskolai életben. Ha a gyermek vele egykorú társai elfogadják a kinézetét és egészségi állapotát, akkor mindez a szociális és érzelmi jóllétére is pozitív hatást gyakorol majd.

Többek között az alábbi kérdéseket érdemes megválaszolni:

- Hogyan segíthetek?
- Elkaphatom a betegséget?
- Kérdezgethetem a kezelésről?

Megjegyzés: A gyermek egészségi állapotára és kezelésére vonatkozóan a szülőket is be kell vonni, és egyeztetni kell velük arról, hogy milyen mértékben avassák be az osztálytársakat.

A szülők és tanítók rendelkezésére álló stratégiák a gyermek szociális készségeinek fejlesztéséhez

A következőkben ismertetünk néhány olyan stratégiát, amelyekkel a szülők, családtagok és tanítók segíthetnek a gyermeknek a szociális készségek fejlesztésében és abban, hogy a gyermek jobban érezze magát:

- Tartsuk tiszteletben a gyermek gondolatait, és hallgassuk meg az orvosi kezeléssel kapcsolatos érzéseit és véleményét.
- Kérdezzük meg a gyermeket, hogy szeretne-e mesélni a betegségéről az osztálytársainak. Ne erőltessük rá, hogy beszéljen a betegségéről, és ne kérdezzünk rá nyilvánosan, hogy szeretné-e megosztani az ezzel kapcsolatos élményeit.
- Érzékeltsük kérdésekkel és észrevételekkel, hogy érdekelnék minket az eredményei, hiszen az érdeklődés sokkal fontosabb, mint a dicséret.
- Értessük meg a gyermekkel, hogy felelősséget kell vállalnia a tetteiért, és szembe kell néznie a következményekkel, ha egy vállalást vagy ígéretet nem teljesít.
- Mutassuk meg a gyermeknek, hogyan viselkedhet megfelelően különböző társas helyzetekben.
- Adjunk azonnali visszajelzést és pozitív megerősítést, ha a gyermek megfelelően viselkedik különböző társas helyzetekben.
- Meséljünk a gyermeknek társas helyzetekkel kapcsolatos történeteket, hogy ezáltal könnyebben boldoguljon egy olyan szituációban, amelynek kezelése nehézséget okozhat számára.

- Beszéljünk a gyermekkel a kommunikációs készségeiről és arról, hogy miért fontos bizonyos helyzetekben udvariasnak maradnia.
- Biztassuk arra a gyermeket, hogy fejlessze magát egy adott hobbit, vagy kezdjen el gyűjteni valamit, hiszen ezáltal szakértővé válhat ezen a területen.
- Biztassuk, hogy meséljen a napjáról, akár kórházban, akár otthon töltötte az adott napot, vagy esetleg már visszatért az iskolapadba.
- Tanítsuk meg a gyermeknek, hogy szánjon elegendő időt annak megtervezésére, hogy miként oldjon meg egy társas problémát vagy helyzetet.
- Bátorítsuk arra, hogy relaxáljon mély lélegzetvételekkel, tegyen egy sétát, eddzen vagy hallgasson zenét.
- Adjunk egyértelmű instrukciókat, ha megkérjük valamire a gyermeket.
- Függesszük ki látható helyre a szabályokat és a vizuális napirendeket, így a gyermek emlékezni fog rájuk, és rendszeresen át is tekintheti őket.

A gyermeknél iskolafóbia alakulhat ki, amely nehézségeket okozhat a visszaintegrálás során, ha hosszabb szünet után térne vissza az iskolába. A gyermeket kiközösíthetik a társai, és észrevétlen maradhat a társas helyzetekben. Néhányan piszkálás és zaklatás áldozataivá válhatnak, ezek kapcsán a felnőtteknek az alábbi jelekre kell figyelniük:

- a gyermek nem hajlandó iskolába menni
- hasfájásról panaszskodik
- depresszióra jellemző tüneteket mutat, vagy zavartan, erőszakosan, szorongóan, idegesen viselkedik, illetve kerüli a másokkal való beszélgetést és a közösen végzett tevékenységeket

A tanároknak és szülőknek lehetőséget kell teremteniük arra, hogy a gyermek sokakkal kapcsolatba kerülhessen. A tanárok bátoríthatják és támogatják, hogy vegyen részt különböző, az osztályteremben elvégezhető feladatokban.

Lássuk el a gyermekeket a különböző helyzetekben elvárt viselkedéssel kapcsolatos szabályokkal és útmutatásokkal! A strukturált játékos tevékenységek nélkülözhetetlenek ahhoz, hogy ösztönözzük a fiatalabb gyermekek közti barátságok kialakítását.

MINTALEVELEK

ÉRTESÍTÉS FERTŐZŐ BETEGSÉGRŐL

Dátum

Kedves Szülő/Gyám!

Szeretnénk tájékoztatni Önt, hogy iskolai közösségünk egy diákja jelenleg orvosi kezelésben részesül. A kezelés időtartama alatt az iskolát alkalmanként fogja látogatni.

A kezelés következtében tanulónk egészsége folyamatos veszélynek van kitéve, ha fertőző betegségekkel érintkezik, különösen bárányhimlővel. Ha fennáll a veszélye annak, hogy gyermeke elkapott egy fertőző betegséget, fontos, hogy ne engedje őt iskolába. Nagyon fontos, hogy gyermeke megbetegedés esetén addig maradjon otthon, amíg állapota már nem fertőző.

Fertőző betegségekről információt a Nemzeti Népegészségügyi Központ honlapján (www.nnk.gov.hu/) is talál, vagy vegye fel a kapcsolatot körzeti háziorvosával.

Ha gyermeke fertőző beteg, pl. influenzás, bárányhimlős vagy covidos, vagy gyanítja, hogy beteg, kérem azonnal értesítse az iskolát. Ez lehetővé teszi, hogy az iskola megállapítsa a lehetséges kontaktszemélyeket, így azt is, hogy tanulónk mennyire van kitéve a betegségnek. Lehetőségünk nyílik továbbá értesíteni a szülőket és a szakorvosokat.

Iskolai közösségként tanulónk jólléte érdekében nagyra értékeljük támogatását. Kérem, ha kérdése van, vegye fel a kapcsolatot a következő személlyel: **(név)**.

Tisztelettel:

Név

Beosztás

TÁMOGATÓLEVÉL TESTVÉR RÉSZÉRE

Kedves Tanárok!

Tárgy: **(testvér neve), (év/osztály)**

Szeretném tájékoztatni Önöket, hogy **(név)** testvérét jelenleg **(betegség)** miatt kezelik.

Időről időre valószínű, hogy **(név)** fokozott stressznek lesz kitéve testvére súlyos, kiterjedt orvosi kezelést igénylő egészségi állapota miatt.

Nagyra értékelném, ha ebben a nehéz időszakban támogatnák családunkat, és a következő hetekben hónapokban, fokozottan odafigyelnének **(név)**. Nagy segítséget jelentene, ha gyermekemnek lehetősége lenne megbeszélni érzelmeit testvére betegségével kapcsolatban az iskolai közösség egy olyan felnőtt tagjával, akihez bizalommal fordul.

A következő hónapokban családunk napirendje meg fog változni, ami azzal is járhat, hogy **(név)** nem fejezi be a házi feladatát, hiányozni fognak a könyvei. Előfordulhat, hogy **(név)** nem alszik eleget, nyugtalanabb lesz, mindez befolyásolhatja figyelmét. Köszönöm, ha mindezt figyelembe veszik.

Ha bármi kétség merülne fel **(név)** érzelmi, szociális helyzetével vagy tanulmányi eredményével kapcsolatban, kérem, amint lehetséges, jelezze azt.

Megértését köszönöm.

Tisztelettel:

Név

KórházSuli

A KórházSuliban az iskolából kimaradó, tartós gyógykezelés alatt álló gyerekek otthoni oktatását segítjük. Velünk biztonságos közegben, játékosan, kortársaikkal tanulhatnak és gyógyulhatnak a beteg fiatalok. Célunk, hogy diákjaink lelkileg is megerősödvé térjenek vissza betegségük előtti életükhöz. Ebben segítjük Őket, családjukat és anyaiskolájukat.

Hiszünk a tanulás és a közösség gyógyító erejében.

Kapcsolatba lépünk a családokkal, a kórházban vagy otthon gyógyuló tanulókkal és iskoláikkal.

Megkeressük és képezzük az önkéntes középiskolásokat és egyetemistákat.

Koordináljuk és végigkísérjük a segítő – segített párok közös tanulását.

Az iskolai közösségek támogatásával segítjük a zökkenőmentes visszatérést.

Szülőknek

Ha megoldást keres tartósan beteg gyermeke otthoni oktatására, jelentkezzen a KórházSuliba!

- Az iskolakezdéstől az érettségiig felzárkóztatunk, felkészítünk a vizsgákra.
- Heti rendszerességgel, akár több tantárgyban is tudunk segíteni.
- Végig ott vagyunk a gyógyulás alatt: a kórházban, otthon és az iskolai visszatéréskor.
- A segítőink képzett egyetemisták és középiskolások, akiket szaktanárok mentorálnak.
- Rendhagyó osztályfőnöki órát tartunk gyermeke iskolájában az osztálytársaknak és a pedagógusoknak, ami segíti őket a gyógyulás alatti együttműködésben és a visszafogadásban.
- Személyesen és/vagy online is tanulhatnak velünk.
- Programunk személyre szabott és ingyenes.

Jelentkezési űrlap itt: korhazsuli.hu/szuloknek

Pedagógusoknak

A tartós gyógykezelés alatt álló gyermekek köznevelési ellátására vonatkozó szakmai irányelv meghatározza a fő szakmai irányvonalakat, az ellátás teljes folyamatát, protokollját, részletes gyakorlati útmutatót nyújt a pedagógusok, az egészségügyi alkalmazottak és az egyéb érintettek számára munkájuk megkönnyítése érdekében. Az irányelv elérhető az oktatas.hu oldalon.

Segítünk abban, hogy pedagógusként a betegség okozta krízishelyzetben megfelelően tudja támogatni a tanítványát és az osztályközösséget.

- Az Ön által tartott heti 10 órán túl tanulunk beteg diákjával.
- Naprakész információt adunk a vonatkozó jogszabályokról.
- Szakmai módszertani anyagokat biztosítunk a reintegráció támogatásához.
- Támogatjuk az osztályközösség inklúzióját.
- Személyesen konzultálhat velünk.

További információ: korhazsuli.hu/szakembereknek

Ha osztályában vagy családjában olyan gyermek van, aki a betegsége miatt sokat hiányzik vagy nem tud iskolába járni, várjuk jelentkezését!

A tanulók ~15%-a él hosszan tartó betegséggel.

Az iskolák számára elérhető kiadványok segítséget nyújtanak a pedagógusoknak, hogy

- jobban értsék, hogy a betegségek és kezelések milyen hatással vannak a diákjaik tanulmányaira,
- személyre szabott módszerekkel csökkentsék a tanulók lemaradását,
- az érintett tanulók a közösségükben maradhassanak.

KórházSuli

Elérhetőségeink:

+36 20 821 5252

info@korhazsuli.hu

A Kórházból suliba füzet sorozat részei:

Asztma

Agykárosodások

Égési sérülések

Rosszindulatú daganat

Crohn-betegség

Cisztás fibrózis

Cukorbetegség

Epilepszia

Szívbetegség

Transzplantáció

A füzetek regisztráció után ingyenesen letölthetők innen:
korhazsuli.hu/dok_regisztracio

Ha szeretne adományozni a KórházSuli Alapítvány részére,
látogassa meg biztonságos weboldalunkat a következő címen:
www.korhazsuli.hu

KórházSuli

KórházSuli alapítvány

#atanulásnakésaközösségnekgyógyítóerejevan